

SSC Weekly Focus

เทคโนโลยีโดรน : บทบาทจริยธรรมในการนำมาใช้

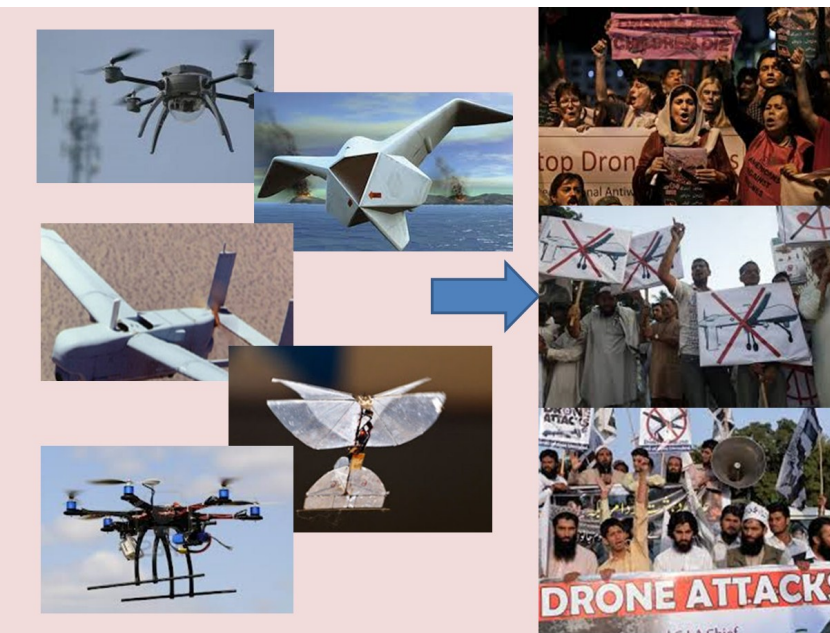
นับจากปี ๒๕๔๗ จนถึง ๒๕ มิ.ย.๕๕ สหรัฐฯ ส่งโดรนโจมตีพื้นที่ตะวันตกเฉียงเหนือของปากีสถาน ๓๐๗ ครั้ง ขณะยอดผู้เสียชีวิตอยู่ระหว่าง ๑,๘๕๕-๒,๘๔๘ คน ในจำนวนนี้ ประมาณ ๑,๕๖๒-๒,๓๗๗ คน ถูกระบุว่า เป็นสมาชิกกลุ่มติดอาวุธ ฉะนั้น การตายที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับใดๆ กับความขัดแย้งนับจากปี ๒๕๔๗ จึงอยู่ที่ประมาณ ๑๖% การโจมตีด้วยโดรนซึ่งกลายเป็นเทคโนโลยีขั้นสูงรูปแบบใหม่ที่ทางการทหารหลายประเทศทั่วโลกนำมาใช้เป็นอาวุธ กลับเป็นอาวุธทรงพลานุภาพที่เป็นภัยร้ายแรงยิ่งต่อพลเรือน จึงเป็นการตั้งคำถามว่าเหตุใดอาวุธที่มีความทันสมัยกลับทำลายชีวิตผู้บริสุทธิ์มากมายขนาดนั้น สาเหตุจะเป็นเพราะความผิดพลาดของระบบเทคโนโลยีหรือเป็นเพราะเป็นความบกพร่องทางจริยธรรมของผู้ควบคุมเทคโนโลยีกันแน่...

อากาศยานไร้คนขับ หรือ UAV (Unmanned Aerial Vehicle) หรือที่รู้จักกันในชื่อ โดรน (Drone) เป็นอากาศยานที่ไม่มีนักบินประจำการบนเครื่อง แต่สามารถควบคุมได้ ๒ ลักษณะ คือ การควบคุมอัตโนมัติจากระยะไกล และการควบคุมแบบอัตโนมัติ โดยใช้ระบบการบินด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีระบบซับซ้อนติดตั้งไว้ในอากาศยาน ส่งผลให้โดรนมีรูปร่าง ขนาด และคุณสมบัติที่หลากหลายตามการใช้งาน ทั้งนี้ "โดรน" ถูกพัฒนาต่อเนื่องและใช้ประโยชน์ได้จริงตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ ๑ โดยกองทัพสหรัฐฯ ใช้บินสอดแนมและหาข่าวในสนามรบ

และอิสราเอล นอกจากนี้โดรนมีค่าใช้จ่ายต่ำและมีประสิทธิภาพเหนือกว่าเครื่องบินหรือเฮลิคอปเตอร์ปกติ โดยเฉพาะด้านการบินที่มีความต่อเนื่อง ทนทาน ลดการสูญเสียของทหาร และภารกิจทางทหารส่วนใหญ่ของโดรนคือ การลาดตระเวน การสอดแนม และการทำลายเป้าหมาย ซึ่งสมรรถนะของโดรนในปัจจุบันสามารถส่งการได้กว่าพันกิโลเมตร ส่งผลให้อากาศยานไร้คนขับเป็นการปฏิบัติงานที่ได้รับความนิยมในกองทัพต่างๆ และมีแนวโน้มที่หลายประเทศจะครอบครองโดรนเพื่อเป็นอาวุธยุทธโธปกรณ์ทางทหารยุคใหม่เพิ่มขึ้น

บทบาทของโดรนในฐานะทำลายล้าง

ในขณะเดียวกัน เมื่อโดรนถูกปรับปรุงให้ทันสมัย และครอบคลุมภารกิจที่หลากหลาย หนึ่งในภารกิจที่สำคัญคือ เป็นอาวุธพิสัยทำการไกลในการทำสงคราม โดยติดซีปนาวุธลบลอบบินเข้าไปสังหารเป้าหมายในประเทศต่างๆ อาทิ เหตุการณ์ที่สหรัฐฯ ส่งโดรนไปสังหารเป้าหมายในประเทศปากีสถาน อุซเบกิสถาน อัฟกานิสถาน โซมาเลีย และเยเมน เป็นต้น ซึ่งการกระทำดังกล่าวไม่เพียงแต่จะสร้างความเสียหายต่อกลุ่มเป้าหมาย ยังอาจสร้างผลกระทบต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์อีกด้วย จากฐานข้อมูลเกี่ยวกับปฏิบัติการโดรนของมูลนิธิ "นิวอเมริกา" ที่รวบรวมตัวเลขจากสื่อกระแสหลักทั้งตะวันตกและปากีสถาน พบว่าตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ ถึง ๒๕ มิ.ย.๕๕ สหรัฐฯ ส่งโดรนโจมตีพื้นที่

ปัจจุบันโดรนเป็นเทคโนโลยีขั้นสูงรูปแบบใหม่ที่ทางการทหารหลายประเทศทั่วโลกนำมาใช้เป็นอาวุธ มีข้อมูลที่เปิดเผยมการใช้โดรนในกองทัพอย่างเป็นทางการ ๑๑ ประเทศคือ สหรัฐฯ ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี ตุรกี อังกฤษ รัสเซีย จีน อินเดีย อิหร่าน

ตะวันตกเฉียงเหนือของปากีสถาน ๓๐๗ ครั้ง ยอดผู้เสียชีวิตอยู่ระหว่าง ๑,๘๕๕-๒,๘๔๘ คน ในจำนวนนี้ ประมาณ ๑,๕๖๒ - ๒,๓๗๗ คน ถูกระบุว่า เป็นสมาชิกกลุ่มติดอาวุธ น่าจะเห็นได้ว่าการตายที่ไม่เกี่ยวข้องกับกับความขัดแย้งอยู่ที่ประมาณ ๑๖%

กอบกับข้อมูลของสำนักงานผู้สื่อข่าว เชียงสอบสวน ระบุว่า มีพลเรือนเสียชีวิตอย่างน้อย ๕๕๑ คนจากการโจมตีด้วยโดรนในปากีสถาน เยเมน และโซมาเลีย แต่ตัวเลขจริงอาจสูงกว่านี้ ขณะที่ตัวเลขจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนปากีสถาน ระบุว่า มีผู้เสียชีวิตจากโดรนในปี ๒๕๕๓ ปีเดียว อย่างน้อย ๙๕๗ คน และตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เชื่อว่ามีผู้เสียชีวิตจากการโจมตี ๓๐๐ ครั้ง เป็นจำนวนหลายพันคนและในจำนวนนั้นเป็นพลเรือน ๒๐%

ส่งผลให้มีการตั้งคำถามในประเด็นความรับผิดชอบของสหรัฐฯ ในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติการดังกล่าว โดยบางส่วนวิจารณ์ว่านโยบายการส่งโดรนมุ่งสังหารเป้าหมาย เป็นการท้าทายระบบกฎหมายระหว่างประเทศ อาจเป็นตัวกระตุ้นให้ประเทศอื่นละเลยมาตรฐานสากลแบบเดียวกัน

บทบาทของโดรนในรูปแบบอื่นๆ

นอกจากบทบาททางความมั่นคง โดรนถูกนำมาใช้ในกิจการพลเรือนที่มีความหลากหลายมากขึ้น อาทิ ๑) สหรัฐฯ ใช้โดรนในการกิจการตรวจตราทางด่วนที่มีระยะทางกว่า ๖ ล้านกิโลเมตร ซึ่งคาดว่าจะลดความเสี่ยงในการส่งเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติหน้าที่ ๒) การสำรวจสัตว์ป่า โดยสำนักสำรวจธรณีวิทยาสหรัฐฯ (U.S. Geological Survey) ใช้โดรนขนาดเล็กติดตั้งกล้องบันทึกภาพ สำรวจนกกระเรียนเนินทราย (sandhill crane) ที่หายากและใกล้สูญพันธุ์ ๓) การวิจัยชั้นบรรยากาศ โดยองค์การบริหารการบินอวกาศสหรัฐฯ (นาซา) ได้ส่งโดรนขึ้นไปเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของไอน้ำที่ส่งผลกระทบต่อภูมิอากาศโลก ๔) การบรรเทาความเดือดร้อนจากภัยพิบัติที่มีการใช้โดรนอย่างกว้างขวาง ตั้งแต่การเข้าไปในพื้นที่มีรังสีเข้มข้นเป็นอันตรายต่อคนปฏิบัติงาน อาทิการใช้งานหลังเกิดอุบัติเหตุนิวเคลียร์ ไปจนถึงการค้นหาผู้รอดชีวิตที่ติดอยู่ในซากปรักหักพังล่าสุด ๑๔ ก.ย.๕๖ นาซาได้ใช้โดรนเพื่อศึกษาพายุเฮอริเคน เพื่อแจ้งเตือนภัยประชาชน ความรุนแรงระดับต่างๆ ของพายุ และทำนายเส้นทางของพายุ ๕) การเฝ้าระวังอาคาร ซึ่งอิสราเอลมีการพัฒนาโดรนรูปแมลงสำหรับสืบข่าวภายในอาคาร

บทบาทโดรนในประเทศไทย

ประเทศไทยได้มีการนำอากาศยานไร้คนขับมาใช้ตั้งแต่สมัยสงครามมรเมถลัก ซึ่งเป็นสงครามระหว่างประเทศไทยกับประเทศลาว โดยมีการจัดหาอากาศยานไร้คนขับจากประเทศอังกฤษเข้าประจำการในกองทัพอากาศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ คือรุ่น R4D SkyEye จำนวน ๗ ลำ โดยประจำการอยู่ที่ฝูงบิน ๔๐๒ กองบิน ๔ ตาคลี ซึ่งเป็นอากาศยานไร้คนขับประเภท RPV (Remotely Piloted Vehicle) มีภารกิจตรวจการณ์และถ่ายภาพ แต่ด้วยข้อจำกัดทางเทคโนโลยีในขณะนั้นทำให้ยาน RPV ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของกองทัพได้เท่าที่ควร เนื่องจากยาน RPV เหมาะกับการใช้

งานในพื้นที่โล่งแจ้ง แต่ไม่เหมาะกับการใช้งานในภูมิประเทศที่เป็นป่าเขาอย่างประเทศไทย กระทั่งปี พ.ศ.๒๕๔๖ กองทัพบกมีการจัดหาโดรน รุ่น Searcher Mk.1 จากประเทศอิสราเอลเข้ามาประจำการที่กองพลทหารปืนใหญ่ในภารกิจตรวจการณ์ ซึ่เป้า และเป็นผู้ตรวจการณ์หน้า ในการยิงปืนใหญ่ ต่อมาก็มีการจัดซื้อโดรนขนาดเล็กรุ่น RQ-11 Raven จากสหรัฐฯ ในภารกิจตรวจการณ์ของหน่วยทหารในจขต. จนกระทั่งปัจจุบัน เกิดโครงการวิจัยทางด้านอากาศยานไร้คนขับหรือโดรนเพื่อใช้ในกองทัพอย่างจริงจัง

ในส่วนของภาคพลเรือน เป็นโครงการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำการเกษตร รวมทั้งใช้รายงานภาพข่าวในวงการศึกษาสารมวลชน

ข้อบ่งชี้ภัย

บทบาทของโดรนในอนาคตมีการคาดการณ์ว่าพัฒนาทางเทคโนโลยีจะมีศักยภาพที่หลากหลายและครอบคลุมมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามโดรนยังคงทำงานภายใต้การกำกับดูแลของมนุษย์ ทั้งกระบวนการออกแบบ เลือกเป้าหมาย และสั่งการโจมตี แต่ในขณะที่เทคโนโลยีนี้สามารถออกรบในสงครามได้แทนมนุษย์ เพราะมีประสิทธิภาพสูงกว่า ลดการสูญเสียกำลังพลได้มาก ซึ่งหลายประเทศมีการประเมินว่าคุ้มค่างว่าการสูญเสียทหาร ทั้งนี้การใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อทำลายเป้าหมายโดยไม่ได้น่าถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดแก่ประชาชนผู้บริโภค จึงควรมีการตั้งคำถามถึงความเหมาะสมในการใช้โดรนเพื่อการสงคราม กับสิทธิชอบธรรมของมนุษย์ในการดำรงชีวิต รวมทั้งในท้ายที่สุดแล้วขอบเขตจริยธรรมของผู้มีอำนาจสั่งการโจมตีด้วยโดรน ควรเป็นเช่นไร ...

ข้อมูลอ้างอิง

- อภรณ์ พลเสน,น.อ. รู้จักกับอากาศยานไร้คนขับ. http://dtad.dti.or.th/index.php?option=com_content&view=article&id=129:nmanned-aerial-vehicle-intro&catid=8:special-article&Itemid=10 ๑๓ พ.ย.๕๖
 - ๘ การกิจยาน “โดรน” ใกล้ตัวเข้ามาเรื่อยๆ. <http://www.manager.co.th/science/viewnews.aspx?NewsID=9560000036478> ๑๓ พ.ย.๕๖
 - อากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicle:UAV) อุปกรณ์เพื่อการตรวจการณ์จำเป็นต้องใช้เพื่อลดการสูญเสียเจ้าหน้าที่ใน ๓ จขต. <http://mimbenjamaphon.wordpress.com/2013/09/11/> ๑๓ พ.ย.๕๖
- ภาพประกอบ www.google.com